

za rok 2023

Sprawozdanie z działalności fundacji

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. 2020 r. poz. 2167 oraz z 2022 r. poz. 2185)

- Sprawozdawca wypełnia tylko przeznaczone dla niego białe pola;
- We wszystkich polach, w których nie będą wpisane odpowiednie informacje, należy wstawić pojedynczy znak myślnika (-);
- Pola wyboru należy uzupełnić przez wstawienie pojedynczego znaku X.

Nazwa organu sprawującego nadzór:

Ministerstwo Edukacji Narodowej

I. Dane fundacji

1. Nazwa fundacji	Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego				
2. Adres siedziby i dane kontaktowe	Kraj: Polska	Województwo: Mazowieckie	Powiat: Warszawa		
	Gmina: Warszawa	Ulica: Ks. I. Kłopotowskiego	Nr domu: 6		
	Nr lokalu: 59/60	Miejscowość: Warszawa	Kod pocztowy: 03-717		
	Nr telefonu (fakultatywne): 226163316	Adres poczty elektronicznej: frso@frso.pl	Nr faksu (fakultatywne):		
13. Adres do korespondencji (jeżeli jest inny niż adres siedziby):					
14. Adres strony internetowej (jeżeli fundacja posiada stronę www)					
www.frso.pl					
3. Nr REGON:	011734328	4. Data wpisu w KRS:	29.02.1996	5. Nr KRS:	153951
Imię i nazwisko				Funkcja	

6. Dane członków zarządu fundacji / dane likwidatora (według aktualnego wpisu w KRS)	Beata Juraszek-Kopacz Katarzyna Adamska-Dutkiewicz	Prezes Wiceprezes
7. Numer NIP fundacji	5261057504	
8. Wszystkie cele statutowe fundacji	<p>Celem Fundacji jest działalność oświatowa i naukowa, przede wszystkim w zakresie wspierania różnorodnych form aktywności, służących zdobywaniu przez obywateli umiejętności współuczestniczenia w kształtowaniu demokratycznego społeczeństwa, promowanie poprzez aktywizację środowisk lokalnych, postaw obywatelskich, wyrażających się w braniu odpowiedzialności za otaczającą nas społeczność i jej problemy. Fundacja realizuje swoje cele w szczególności poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) upowszechnianie i popularyzację idei Społeczeństwa Obywatelskiego, standardów w nim obowiązujących, informowanie o zagrożeniach dla jego Rozwoju oraz roli i miejscu w nim jednostki – w formach wskazanych w dalszych postanowieniach, a także w nie będących zwartymi wydawnictwami środkach masowego przekazu, 2) udzielanie pomocy organizacyjnej, technicznej i intelektualnej osobom i jednostkom organizacyjnym, pragnącym zdobyć wiedzę o Społeczeństwie Obywatelskim, a także podejmującym działania na rzecz aktywnego udziału w życiu i Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, 3) organizowanie i wspomaganie rzeczowe, co do programu i miejsca odbywania, praktyk i staży w organizacjach społecznych, zawodowych, gospodarczych, życia publicznego i podmiotach naukowych, służących zdobywaniu lub doskonaleniu wiedzy i umiejętności w zakresie aktywności społecznej, 4) udzielanie pomocy w organizowaniu wymiany doświadczeń zawodowych i naukowych w dziedzinach przyczyniających się do Rozwoju aktywności i świadomości obywatelskiej, w tym także między przedstawicielami społeczności naszego regionu Europy, 5) gromadzenie danych i informacji oraz prowadzenie badań dotyczących aktywności społecznej w rozwijających się demokracjach, udziału obywateli w życiu publicznym oraz upowszechnianie wyników i wniosków z badań tych wynikających, 6) organizowanie odczytów, seminariów, sympozjów, konferencji i paneli nie mających charakteru kształcenia ustawicznego, 7) współpracę z osobami i instytucjami krajowymi i zagranicznymi prowadzącymi działalność w zakresie objętym celami Fundacji, 8) udzielanie stypendiów osobom fizycznym lub darowizn i dotacji na rzecz osób prawnych realizujących w swojej działalności cele zbliżone do celów statutowych Fundacji, 9) działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości, 10) działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, 11) upowszechnianie i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji, 12) działalność wspomagającą technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe oraz inne podmioty działające w sferze pożytku publicznego. 	
II. Charakterystyka działalności fundacji w okresie sprawozdawczym <i>(dane odnoszą się do faktycznie wykonywanej działalności w roku sprawozdawczym)</i>		
1. Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych		

W roku 2023 Fundacja przeprowadziła – łącznie z programami opisanymi oddzielnie – ponad 3 293 godzin doradztwa/szkoleń/seminariów/animacji lokalnej w zakresie tematyki związanej z zarządzaniem organizacjami pozarządowymi, zarządzaniem finansami w NGO, księgowości w NGO, zarządzania organizacją, pozyskiwania środków na działalność, wzmacniania organizacji, działalności podmiotów szeroko rozumianej ekonomii społecznej.

Główne obszary szkoleniowe to:

- zarządzanie organizacją/PES
- zarządzanie finansami
- pozyskiwanie środków na działalność
- ekonomia społeczna
- aktywność obywatelska
- funkcjonowanie podmiotów ekonomii społecznej

W szkoleniach i seminariach oraz innych wydarzeniach realizowanych przez Fundację uczestniczyło łącznie ponad 1350 osób, przedstawiciele różnorodnych miejscowości, społeczności lokalnych, podmiotów ekonomii społecznej oraz organizacji pozarządowych z terenu kraju.

Nasze szkolenia, poradnictwo i konsultacje realizowaliśmy m.in. w Warszawie, Gdańsku, Krakowie, Kielcach, Biłgoraju, Czerwińsku, Piasecznie, Pruszkowie, Cegłowie i wielu innych mniejszych i większych miejscowościach.

Realizowane projekty:

Stołeczne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych

W roku 2023, podobnie jak w latach poprzednich, FRSO było partnerem projektu Stołeczne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych realizowanego przez grupę warszawskich organizacji wspierających. Partnerami w projekcie są: Stowarzyszenie BORIS, FRSO, Stowarzyszenie KLON/Jawor oraz Centrum Szpitalna. Projekt jest finansowany ze środków miasta stołecznego Warszawy, w ramach dotacji udzielonej partnerstwu.

Konsultacje ogólne

FRSO w ramach SCWO udzielało konsultacji z szeroko rozumianego zarządzania organizacjami pozarządowymi i współpracy z m.st. Warszawa, według zakresu opisanego w ofercie. Konsultacje były adresowane do przedstawicieli i osób współpracujących z NGO działającymi na rzecz mieszkańców Warszawy, w tym ngo-sów, które są członkami Komisji Dialogu Społecznego (KDS), a także do osób i grup nieformalnych chcących założyć organizację.

Organizacje, niezaangażowane w KDS-sy, oraz osoby planujące założenie, były informowane o tym, że istnieją takie struktury i zachęcane do włączenia się w ich prace. Z konsultacji skorzystały także ngo działające w partnerstwach i/ lub realizujące partnerskie projekty. Konsultanci byli dostępni na dyżurach od poniedziałku do piątku w godzinach dogodnych dla klientów, ustalonych z innymi partnerami tj. pomiędzy 9.00 - 17.00. Jeśli pojawiła potrzeba, konsultacje były udzielane także w innym czasie.

Poradnictwo prawne

Poradnictwo prawne było świadczone przez radcę prawnego. Porady trwały zazwyczaj ok. 30 – 45 minut i obowiązywały na nie wcześniejsze zapisy telefoniczne. Przykładowe problemy z którymi zgłaszały się organizacje:

- zindywidualizowane zapisy w statutach,
- zmiany statutów
- rejestracja i zgłaszanie zmian ze szczególnym uwzględnieniem uwag KRS do wniosków i dokumentów
- prawo pracy
- prawo autorskie

- sprawy administracyjne w tym odwołania od decyzji administracyjnych w sprawie dotacji
- sprawy sporne związane z prowadzeniem organizacji (ważność decyzji, ważność wyborów itp.)
- konsultacje umów zawieranych przez organizacje.

Pozostałe poradnictwo specjalistyczne, księgowo i finansowo/strategiczne

W ramach poradnictwa specjalistycznego, księgowego i finansowo/strategicznego świadczyliśmy pogłębione porady na tematy takie jak np.

- marketing,
- promocja,
- fundraising, zdobywanie środków na działalność,
- prowadzenie sprzedażowych form działalności (działalność odpłatna pożytku publicznego, działalność gospodarcza),
- zarządzania finansami całej organizacji pozarządowej w szczególności planowanie i realizacja budżetów rocznych,
- tworzenie strategii, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów itp.
- prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów
- prowadzenie pełnych ksiąg rachunkowych w formie papierowej i komputerowej
- prawidłowe księgowanie operacji finansowych
- zakresu danych do przygotowania deklaracji CIT8
- przygotowanie sprawozdań finansowych w formie elektronicznej, przygotowanie umów cywilnoprawnych
- zagadnień oskładkowania ZUS
- rozliczenia z urzędem skarbowym
- sprawozdań merytorycznych dla OPP i fundacji

Forma poradnictwa specjalistycznego cieszyła się dużą popularnością ze względu na możliwość udzielenia szybko bardzo indywidualnej pomocy.

Szkolenia

- 1) 08.03.2023. Prowadząca K.Sadło. Temat „Prawidłowa realizacja zadania publicznego
- 2) 09.03.2023. Prowadząca K.Sadło, Temat „Rozliczenie merytoryczne zadania publicznego,„
- 3) 19.05.2023 Prowadząca Beata Juraszek-Kopacz, Temat „Pozyskiwanie środków od firm i osób indywidualnych”.
- 4) 25.05.2023 Prowadząca Beata Juraszek-Kopacz, Temat „Pozyskiwanie środków od firm i osób indywidualnych”
- 5) 14.06.2023 Prowadząca Karolina Cyran-Juraszek, Temat „Źródła finansowania dla organizacji prowadzących działalność ekonomiczną”
- 6) 22.06.2023 Prowadząca Katarzyna Sadło, Temat „Jawnie, przejrzystość, odpowiedzialnie”
- 7) 11.10.2023 Prowadząca Karolina Cyran-Juraszek, Temat „ABC budżetowania”
- 8) 12.10.2023 Prowadząca Karolina Cyran-Juraszek, Temat „Budżet roczny organizacji-poznaj narzędzie”
- 9) 9.11.2023 Prowadząca Karolina Cyran-Juraszek, Temat „Planowanie działań w projekcie a ich budżet wraz z kosztami stałymi”
- 10) 10.11.2013 Prowadząca Karolina Cyran-Juraszek, Temat „Planowanie, monitorowanie i sprawozdanie projektu w części finansowej”
- 11) 04.12.2023 Prowadząca Karolina Cyran-Juraszek, Temat „Działalność ekonomiczna NGO-plusy i minusy w kontekście finansów”
- 12) 05.12.2023 Prowadząca Karolina Cyran-Juraszek, Temat „Jak planować rozwój działalności ekonomicznej- poznaj narzędzie (polityka cenowa, wolumen sprzedaży, koszty operacyjne).
- 13) 18.12.2023 Prowadząca Katarzyna Sadło, Temat „Odpowiedzialne organizacje”

Seminaria

Seminaria to spotkania krótsze, mniej formalne, przeznaczone dla większej liczby osób.

Ich uczestnikami, jak w przypadku szkoleń byli organizacje działających na rzecz mieszkańców i mieszkanki miasta, w tym dla tych, które działają w Komisjach Dialogu Społecznego (KDS), urzędnicy współpracujący z organizacjami, osoby tworzące organizacje.

FRSO zrealizowała 6 seminariów:

- 1) 28.02.2023 Prowadząca Katarzyna Sadło, Temat „Obowiązki NGO w pracowniczych planach kapitałowych”
- 2) 13.03.2023 Prowadząca Katarzyna Sadło, Temat „Ustawa o ekonomii społecznej”
- 3) 24.04.2023 Prowadząca Katarzyna Sadło, Temat „RODO w zakresie różnych źródeł finansowania”
- 4) 24.04.2023 Prowadzący Arkadiusz Jarosiński, Temat „Zmiany w prawie pracy w 2023 roku-praca zdalna oraz work-life balance”
- 5) 26.06.2023 Prowadzący Arkadiusz Jarosiński, Temat „Zmiany w prawie pracy w 2023 roku-praca zdalna oraz work-life balance”
- 6) 28.06.2023 Prowadzący Arkadiusz Jarosiński, Temat „e-KRS składanie wniosków oraz dokonywanie zmian w KRS”

Spotkania sieciujące

23 czerwca 2023, w godzinach 12.00-15.00 odbyło się drugie spotkanie sieciujące biznes, uczelnie wyższe i organizacje pozarządowe (spotkania odbywają się raz w roku). Miejscem spotkania była siedziba Fundacji Międzynarodowy Ruch Latających Plecaczków na ul. Targowej 33A (miejsce dostępne dla osób z niepełnosprawnościami). Hasło spotkania brzmiało „Wokół innowacji społecznych”. Wzięło w nim udział 30 osób reprezentujących trzy sektory: 7 przedstawicieli firm (w tym jednego przedsiębiorstwa społecznego – spółdzielni socjalnej), 3 osoby z dwóch uczelni oraz 20 pracowników i działaczy organizacji pozarządowych (nie wliczamy 3 przedstawicieli FRSO. Program spotkania obejmował:

1. prezentację wstępną Beaty Juraszek-Kopacz z FRSO o potrzebie, modelach i korzyściach ze współpracy NGO-biznes-uczelnie

2. Prezentacje innowacji społecznych opracowanych przez organizacje:

a/ Joanna Popielecka z Fundacji „Mam serce” zaprezentowała Awatara – robota umożliwiającego długo hospitalizowanym dzieciom pełen udział w życiu szkoły (nie tylko lekcjach),

b/ Anna Bocheńska - Wiatr z Fundacji Pomocy Ludziom „Człowiek w Potrzebie” opowiedziała o projekcie „Dzieci Nieba” (dom pogrzebowy dla dzieci zmarłych przed narodzeniem) oraz o restauracji Different, zatrudniającej niewidomych kelnerów,

c/ 17 letnia Kira Sukhoboichenko z Flying Bag org przedstawiła swoją innowację społeczną w zakresie odkrywania i wzmacniania potencjału nastolatków na całym świecie.

3. Prezentacje 3 firm: Natalii Siniłło z Trend House /Venture Cafe Warsaw, Anny Grąbczewskiej z Fundacji CRIDO (Fundacja korporacyjna firmy CRIDO), i Pauliny Kuszewskiej z PwC, które przedstawiły swoje podejście do innowacji społecznych i współpracy trójsektorowej.

4. Prezentacja Małgorzaty Nadziejko z SWPS programu kształcenia innowatorów społecznych.

Po prezentacjach odbyła się żywa dyskusja, a następnie bezpośrednie sieciowanie przy poczęstunku przygotowanym przez restaurację Different (przedsiębiorstwo społeczne). Kwintesencję celu i charakteru spotkania bardzo trafnie ujął Marek Salwowski, reprezentujący nie tylko Biuro Karier MANS: „Spotkało się uniwersalne grono kompetentnych ludzi, którzy mogą współpracować ze sobą w celu dostarczania informacji nie tylko w formie maila ale też w bezpośredniej konsultacji dla osób potrzebujących wsparcia. Potrzeba do tego ludzi doświadczonych ale i takich, którzy są otwarci na wymianę doświadczeń - uczenie się od siebie nawzajem. Taka działalność społeczna pokazuje, że dojrzeliliśmy do statusu społeczeństwa świadomego,

aktywnego, a ludzie, którzy je tworzą mają serce sięgające o wiele dalej niż przysłowiowy czubek własnego nosa. To konkretne spotkanie sieciujące pozwoliło mi spotkać takich właśnie ludzi”.

Program „Wspieranie Organizacji Pozarządowych – Fimango - Zarządzanie finansami w organizacjach pozarządowych”

Program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „Fimango – zarządzanie finansami w organizacjach pozarządowych” jest realizowany przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego od 2001 roku. Od kilkunastu lat podnosi kompetencje księgowo, finansowe i zarządcze organizacji z całej Polski, zwłaszcza z mniejszych ośrodków, gdzie dostęp do szkoleń i profesjonalnego wsparcia jest mocno utrudniony. Ciągłe powstają nowe organizacje potrzebujące wsparcia na podstawowym poziomie, zmieniają się przepisy i interpretacje wymagające uwzględnienia przez organizacje już istniejące, rośnie też świadomość prawna organizacji i coraz częściej nieświadomą niekompetencję zastępuje świadoma niekompetencja, co oznacza stały wzrost popytu na usługi poradnicze i szkoleniowe.

1) Sieć doradców lokalnych Fimango

W raportowanym okresie celem tego komponentu Programu było wzmacnianie zasobów, konsolidowanie relacji między członkami Sieci, wyrabianie w nich nawyku wzajemnego konsultowania się oraz poczucia, że należą do grupy osób o różnorodnych kompetencjach, do której w każdej chwili mogą się zwrócić, już przyniósł spodziewane efekty, np. w sprawozdawanych przez Doradców godzinach konsultacji pojawiały się także konsultacje udzielane innym członkom Sieci. Wzmocniony zwyczaj wzajemnego przedstawiania się na Okienkach Doradcy i wymiany informacji o obszarach doradczych, jakimi zajmują się uczestnicy, z powodzeniem posłużył zacieśnianiu więzów, dzięki czemu Doradcy zdobywali rozeznanie, kto się w czym specjalizuje i do kogo w razie potrzeby mogą odsyłać zainteresowane organizacje.

Członkowie i członkinie Sieci mieli w minionym roku możliwość udziału w szkoleniach, wizytach studyjnych, okienkach doradcy oraz Forum Doradców Lokalnych, podczas których szczególnie nacisk kładziony był na kwestie sieciowania i wymiany doświadczeń między doradcami. Przez cały miniony rok kontaktowaliśmy się telefonicznie z poszczególnymi członkami Sieci, przypominając im o procesie certyfikacji bądź możliwości przedłużenia certyfikatu.

Szkolenia:

W raportowanym okresie odbyły się dwa 16-godzinne szkolenia dla Doradców i Doradczyń:

1. 24-26 maja, sesja stacjonarna (z elementem zdalnym), sprawozdanie finansowe jako narzędzie prezentacji wiarygodnego obrazu sytuacji finansowej i majątkowej organizacji (Teresa Zagrodzka) 10h
Nieoczywiste zagadnienia prawne dla ngo (Przemysław Żak) – zajęcia zdalne – 4 h
Model Skala Współpracy + gra symulacyjna Poławiacze Pereł – narzędzia do zrozumienia i usprawniania pracy w grupach zadaniowych (Katarzyna Adamska-Dutkiewicz, Dominika Hapek, Doradczynie z VI edycji) – 4h. W szkoleniu wzięło udział 10 osób (+ dodatkowe 3 dołączyły do części zdalnej).

2. 6-8 września, sesja stacjonarna, Jak doradzać organizacjom w zakresie usług społecznych finansowanych z UE 2021-2027 (Karolina Cyran-Juraszek) 16h, w szkoleniu wzięło udział 19 osób

Wizyty studyjne

W ramach zacieśnienia kontaktów między Doradcami w minionym roku zorganizowano we współpracy z członkami Sieci Doradców 2 wizyty studyjne w organizacjach prowadzących usługi doradcze. Celem wizyt była wymiana doświadczeń na temat potrzeb organizacji pozarządowych i form oferowanego im wsparcia.

1) 24-25 sierpnia, wizyta w Wiosce Tematycznej Fundacji Nocy i Dni w Radominie (okolice Golubia-Dobrzyń, woj. kujawsko-pomorskie), prowadzonej przez Marzenę Pietrzak (Doradczynię z II edycji SDL). Uczestnicy mieli możliwość obejrzenia wioski i zapoznawania się z jej funkcjonowaniem, zapoznania się z zagadnieniami związanymi z finansowaniem wiosek tematycznych.

2) 17-19 listopada, wizyta w Fundacji Fundusz Lokalny Ziemi Biłgorajskiej - gospodynią spotkania była Irena Gadaj (Doradczyni IV edycji SDL). Wizyta była okazją m.in. do wymiany doświadczeń między doradcami i omówienia wyzwań poradniczych z jakimi ostatnio się mierzyli.

Skład sieci

Certyfikowani absolwenci oraz kandydaci i kandydatki (osoby, które zakończyły ścieżkę edukacyjną i są w trakcie certyfikacji) wszystkich sześciu ścieżek tworzą Sieć Doradców Lokalnych, w ramach której świadczą usługi dla lokalnych organizacji. W raportowanym okresie 13 osób zdobyło certyfikat po raz pierwszy a 12 osób przedłużyło go na kolejne dwa lata (w tym 5 osób przedłużyło swój certyfikat już po raz drugi, dla pozostałych 7 osób było to pierwsze przedłużenie). Na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba certyfikowanych doradców wynosi 66 osób. Łączna liczba absolwentów utrzymujących kontakt ze sobą oraz z FRSO to 82 osoby.

Zmiana nazwy Sieci:

W wyniku dyskusji, która miała miejsce na czerwcowym okienku doradcy dotyczącym zastosowania feminatywów, Doradcy i Doradczynie zasugerowali zmianę nazwy Sieci. Doradców Lokalnych na taką, która będzie trafniej odzwierciedlać rzeczywisty skład osobowy grupy. Z zestawienia członków Sieci wynika, że na 77 aktywnych osób (dane z końca czerwca 2023) 58 to kobiety. Części z nich przeszkadza użycie w nazwie Sieci tylko formy męskiej: „Doradców”. Podążając za tymi uwagami, zorganizowaliśmy ankietę dotyczącą zmiany nazwy Sieci. Wzięły w niej udział 44 osoby. W ankiecie można było dokonać kilku wyborów. Ostatecznie wybrano nazwę **Sieć Doradztwa Lokalnego**.

Porady lokalne

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku aktywni absolwenci oraz uczestnicy uzyskujący certyfikat udokumentowali przeprowadzenie 1 837,2 h godzin porad dla 444 lokalnych organizacji. W ubiegłym roku wdrożono system oceny poradnictwa udzielanego przez Doradców i Doradczynie SDL. Został opracowany formularz oceny online.

Wsparcie FRSO

Oprócz udziału w zjazdach edukacyjnych i integracyjnych, certyfikowani absolwenci mogą korzystać i korzystają z mentoringu oraz Funduszu Motywacyjnego. W raportowanym okresie z Funduszu skorzystało 26 osób. Środki zostały wykorzystane m. in. na: e-booki, książki, szkolenia oraz oprogramowanie. Fundusz można było wykorzystać również na drobny sprzęt i materiały do pracy doradczej.

Grupa na FB

Uczestnicy wszystkich edycji zostali zaproszeni do istniejącej od II edycji grupy zamkniętej na profilu fb o nazwie Sieć Doradców Lokalnych Fimango. Zrzesza ona 110 osób – w tym osoby związane z realizacją programu SDL – doradców, opiekuna grupy, mentorów. Na grupie dokonuje się wymiana informacji, publikacji oraz wzajemne wsparcie w udzielanych poradach. Posty pojawiają się w zasadzie codziennie, czasem po kilka dziennie, z mniejszym natężeniem w weekendy, zawierają propozycje merytoryczne od uczestników, pytania – poparte wymianą opinii i wzajemnym doradztwem, linkami do zewnętrznych materiałów, publikacji, artykułów, m.in. z portalu ngo.pl. Doradcy zadają sobie pytania merytoryczne, dotyczące głównie zmian w przepisach, informują się nawzajem o możliwości uczestniczenia w różnego rodzaju szkoleniach, pojawiają się także posty gratulacyjne w związku ze zdobyciem certyfikatu, czy innymi

sukcesami, oraz zaproszenia na okienka doradcy. Wpisy są moderowane przez pracowników FRSO. Poziom dyskusji jest wysoki i profesjonalny. Grupa FB jest stałym elementem integrującym społeczność Lokalnych Doradców.

Promocja Sieci

Regularnie aktualizowana jest interaktywna mapa doradców dostępna na stronie FRSO pod linkiem: <https://frso.pl/doradcy-lokalni/>.

Członkowie Sieci podczas szkoleń i innych śródrocznych spotkań mieli możliwość otrzymania plakatów promujących usługi doradców lokalnych, do umieszczenia w swoich miejscach pracy oraz lokalnych urzędach, z którymi współpracują.

Informacje o Sieci Doradców Lokalnych są zamieszczone i regularnie aktualizowane na stronie frso.pl.

Strona jest zgodna z wytycznymi WCAG, co ma duże znaczenie dla dostępności dla szerszego grona odwiedzających, w tym osób niewidomych oraz niedowidzących.

W raportowanym okresie wykorzystywano na wielu polach 2 filmy promocyjne SDL nagrane w ramach ubiegłorocznej edycji programu Fimango. Pierwszy z nich to ok. 2-minutowa wizytówka zawierająca wszystkie najważniejsze informacje dotyczące Sieci Doradców Lokalnych – czym jest, kim są działający w niej eksperci, dla kogo działają, jak się z nimi skontaktować, etc. Drugi film zawiera wszystkie powyższe informacje uzupełnione o fragmenty wywiadów z Doradcami SDL, klientami Doradców i krótki reportaż z działań organizacji, która regularnie korzysta ze wsparcia SDL.

Filmy są dostępne również pod linkami:

<https://www.youtube.com/watch?v=H14t5wrtx7M> (wersja krótsza)

https://youtu.be/3vwAW_PNj9o (wersja dłuższa).

Filmy były wyświetlane we wstępie do szkoleń (zarówno stacjonarnych jak i zdalnych) prowadzonych przez FRSO i przez Doradców. Wszyscy Doradcy otrzymali linki do filmów z prośbą o umieszczenie ich w dostępnych sobie miejscach w Internecie. Ponadto posłużyły jako element płatnej promocji na facebooku.

Kontynuowano współpracę w zakresie promocji i informacji o SDL z Akademią Rozwoju Filantropii – w czasie Szkoleń dla przedstawicieli Ośrodków Działaj Lokalnie i Lokalnych Partnerstw PAFW wręczono przedłużenie certyfikatów i przekazywano informacje o działaniach Doradców reprezentujących jednocześnie SDL i działających w ODL-ach.

Nawiązano współpracę w zakresie promocji z Witryną Wiejską prowadzoną przez Fundację Wspomagania Wsi. Ogłoszenia od wsparciu oferowanym przez Sieć Doradztwa Lokalnego pojawiły się w maju.

W ciągu całego roku aktywnie promowaliśmy usługi Sieci Doradztwa Lokalnego podczas różnych wydarzeń na terenie całej Polski, których uczestnikami byli potencjalni klienci/odbiorcy wsparcia świadczonego w ramach programu Fimango. Były to:

9 marca, IV Forum organizacji pozarządowych powiatu otwockiego w Otwocku (woj. mazowieckie)

11 marca Konferencja Sołtys na zagrodzie, czyli co wolno w sołectwie organizowana przez Stowarzyszenie Sołtysi Mazowska w Piasecznie (woj.mazowieckie).

20 marca, Szkolenie Ośrodków Działaj Lokalnie w Warszawie

24 marca, Spotkanie Liderów Lokalnych PAFW w Warszawie

24 kwietnia, Spotkanie Partnerstwa i Dialogu Związku Miast Polskich oraz Przedstawicieli Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych w Warszawie. Spotkanie posłużyło do promocji Mapy Sieci Wsparcia i współpracy w zakresie działań grupy roboczej powstałej w trakcie zeszłorocznego Forum Doradców Lokalnych „Jak się spróbować dogadać z samorządami w sprawie wsparcia dla NGO?”

2 maja, Majówka Pozarządowa w Czerwinie (woj. mazowieckie) – była to też okazja do promocji Mapy Sieci Wsparcia i nawiązania współpracy w zakresie działań grupy roboczej powstałej w trakcie zeszłorocznego Forum Doradców Lokalnych „Jak się spróbować dogadać z samorządami w sprawie wsparcia dla NGO?”.

13 maja, Majówka Społeczna w Suwałkach (woj. podlaskie) – promocję SDL zrealizowaliśmy przy okazji szkolenia przeprowadzonego dzień wcześniej na zaproszenie Karola Świerzbina (Absolwenta III edycji SDL). Tu również w trakcie pikniku prowadzone były rozmowy z przedstawicielami lokalnego samorządu dotyczące grupy roboczej FDL „Jak się spróbować dogadać z samorządami w sprawie wsparcia dla NGO?”.

20 maja, Kielecki Kongres Organizacji Pozarządowych w Kielcach (woj. świętokrzyskie) – lokalne spotkanie dla organizacji w województwa świętokrzyskiego oraz samorządowców i urzędników miejskich stało się okazją do pokazania wartości sieciowania sieci. Ponownie rozmawialiśmy z przedstawicielami lokalnego samorządu o tym „Jak się spróbować dogadać z samorządami w sprawie wsparcia dla NGO?”.

2-4 czerwca, Święto Wolności i Praw Obywatelskich w Gdańsku – to duże wydarzenie było okazją do udzielenia porad, przeprowadzenia mini wykładu dot. sprawozdania finansowego w organizacjach pozarządowych i promocji SDL wśród ponad 150 wystawców reprezentujących organizacje pozarządowe z całego kraju. Kilka podmiotów odezwało się do nas po konferencji w celu rozpoczęcia współpracy i rekomendacji lokalnych Doradców.

29-30 czerwca, II Ogólnopolskie Targi Organizacji Pozarządowych NGO-EXPO w Kielcach – wzięliśmy udział w tym wydarzeniu na zaproszenie Aleksandra Jurzysty (Absolwenta III edycji SDL), który odpowiedział na nasze zapytanie dotyczące przestrzeni do promocji SDL. Wymiar targów był spektakularny - ponad 150 organizacji pozarządowych z całej Polski – w większości z małych lokalnych organizacji pozarządowych, były KGW oraz organizacje sieciujące się lokalne. W trakcie targów udzielaliśmy informacji o doradcach SDL (w szczególności z terenu południowo-wschodniej Polski) i o Mapie Sieci Wsparcia. Przeprowadzono kilka porad merytorycznych na stanowisku.

2 września, III Piknik NGO w Brzegu Dolnym (woj. dolnośląskie). Zaprosiła nas Joanna Krasowska (doradczyni z V edycji SDL) – było to lokalne wydarzenie z udziałem około 40 organizacji. Na spotkaniu byli obecni też samorządowcy. Poruszyliśmy z nimi pomysły związane z pracami grupy roboczej powstałej na I edycji FDL (Forum Doradców Lokalnych) w 2022 roku dotyczące „Jak spróbować dogadać się z samorządami w sprawie wsparcia dla NGO?”.

8–9 września, XIX Mazowieckie Forum Inicjatyw Pozarządowych w Warszawie organizowane przez Federację Mazowia, której członkiem jest FRSO. Było to wydarzenie dedykowane mazowieckim organizacjom pozarządowym z udziałem około 100 organizacji. Na spotkaniu prowadzone były panele z udziałem samorządowców. Przy stoisku poruszyliśmy z nimi tematyką „Jak spróbować dogadać się z samorządami w sprawie wsparcia dla NGO?”. Prowadzono też promocję doradców działających na Mazowszu i udzielano porad dla zainteresowanych osób w trakcie całego dnia.

13 września, Targi CSR i ESG® - od ludzi dla ludzi w Krakowie organizowane przez Fundację Pro NGO. Pierwszy raz braliśmy udział w tych targach i byliśmy partnerem tego wydarzenia. Decyzja o udziale była podyktowana obecnością na wydarzeniu obejmującym swym zasięgiem Małopolskę i inne południowe województwa. W całym wydarzeniu brało udział około 800 osób.

II. Szkolenia, poradnictwo, webinaria, filmy edukacyjne

Szkolenia podstawowe – regionalne (stacjonarne) i ogólnopolskie (zdalne)

Szkolenia podstawowe od lat cieszą się ogromnym zainteresowaniem, na najpopularniejsze z nich otrzymujemy po kilka zgłoszeń na jedno miejsce. Program Fimango od lat pozostaje jedynym ogólnopolskim bezpłatnym programem edukacyjnym adresowanym do organizacji pozarządowych bez względu na branżę i miejsce działania. Z dotychczasowych doświadczeń FRISO wynika, że zetknięcie się z innymi organizacjami wpływa stymulująco na rozwój, otwiera nowe możliwości i pozwala nawiązywać ciekawe kontakty oraz na wymianę doświadczeń, nawet w formach zdalnych.

Zgodnie z umową przeprowadzono następujące szkolenia regionalne:

Zgodnie z umową przeprowadzono 8 szkoleń podstawowych:

1. 22-23 maja 2023, Stalowa Wola (woj. podkarpackie) – Karolina Cyran-Juraszek

– Przygotowanie i rozliczanie projektów, a także tworzenie budżetu organizacji i projektu, 12 uczestników z 9 organizacji,

2. 4 lipca 2023 – Katarzyna Sadło – Jawnie, przejrzystość, odpowiedzialnie – formalności zapewniające bezpieczeństwo Zarządowi organizacji, 25 uczestników z 23 organizacji,

3. 6-7 lipca 2023, Wyszaków (woj. mazowieckie) – Karolina Cyran-Juraszek – Zarządzanie finansami w organizacji, 22 uczestników z 4 organizacji,

4. 4 sierpnia – Katarzyna Adamska-Dutkiewicz – Podstawy księgowości – UEPIK dla KGW i NGO, 22 uczestników z 15 organizacji,

5. 8 sierpnia – Katarzyna Sadło – Rozwiązania cyfrowe dla NGO, jak łatwo i tanio usprawnić działalność organizacji, 30 uczestników z 29 organizacji,

6. 19 września – Katarzyna Sadło – Zbiórki, zrzutki, darowizny, 40 uczestników z 39 organizacji,

7. 20-21 listopada, Tczew (woj. pomorskie) – Katarzyna Adamska-Dutkiewicz – Podstawy księgowości w NGO i KGW, 38 uczestników z 33 organizacji,

8. 27 listopada – Katarzyna Adamska-Dutkiewicz – Księgowość dla KGW, 16 uczestników z 10 organizacji.

Łącznie w szkoleniach podstawowych/regionalnych wzięło udział 205 przedstawicieli 162 organizacji pozarządowych z całej Polski. Zrealizowano 56 godzin szkoleniowych. We wszystkich szkoleniach ewaluacja wykazała wzrost wiedzy i umiejętności.

Szkolenia lokalne (otwarte) – stacjonarne i zdalne

Szkolenia lokalne to kolejna forma wsparcia adresowana szczególnie do organizacji z mniejszych ośrodków, o utrudnionym dostępie do szkoleń. Wyjątkowość tej formy wsparcia polega na angażowaniu w ustalanie tematu szkolenia oraz organizację szkoleń samych ich odbiorców – warunkiem przeprowadzenia przez nas

szkolenia w miejscu działania zamawiających je organizacji jest bowiem wymóg przeprowadzenia przez zamawiającą organizację rekrutacji, oraz zapewnienia pełnej obsługi szkolenia, której koszty następnie pokrywamy finansując wyżywienie dla uczestników. W programie zaplanowano 10 jednodniowych szkoleń. Ostatecznie w ramach oszczędności zrealizowaliśmy ich 14. Organizowaliśmy je m.in we współpracy z Doradcami wywodzącymi się z danego terenu. Zostały one pomyślane jako jeszcze jedna forma związania uczestników Szkoleń Doradców Lokalnych Fimango z programem Fimango oraz nami. W części z tych szkoleń znaczący udział merytoryczny mieli również Doradcy Lokalni Fimango.

Lista szkoleń otwartych:

1. 21 stycznia, Rewal (woj. zachodniopomorskie) – Katarzyna Adamska-Dutkiewicz - Finanse i księgowość KGW - jak prowadzić pełną księgowość jako KGW, 19 uczestników z 14 organizacji,
2. 25 lutego, Kielce (woj. świętokrzyskie) – Katarzyna Adamska-Dutkiewicz - Jak prowadzić pełną księgowość jako KGW, 17 uczestników z 10 organizacji,
3. 26 kwietnia, Pokrzywnica (woj. mazowieckie) – Katarzyna Sadło – Ochrona danych osobowych, 15 uczestników z 10 organizacji,
4. 28 kwietnia – Katarzyna Sadło – Pozyskiwanie środków na działalność w internecie i poza nim, 27 uczestników z 22 organizacji,
5. 12 maja, Suwałki (woj. podlaskie) – Katarzyna Adamska-Dutkiewicz – Sprawozdania finansowe - co z niego wynika? Jak je przeczytać? Jakie sprawozdanie można zatwierdzić a jakie należy poprawić?, 16 uczestników z 11 organizacji,
6. 15 maja – Katarzyna Sadło – Status OPP – jak zarejestrować, dlaczego warto, 15 uczestników
7. 27 maja, Radzymin (woj. mazowieckie) – Beata Juraszek-Kopacz –Pozyskiwanie środków na działalność organizacji, 8 uczestników z 5 organizacji,
8. 2 września, Stare Miasto (woj. wielkopolskie) – Iwona Bańdosz (Doradczyni z I edycji SDL) – Pozyskiwanie środków na działania w organizacji, uczestnicy: 14 osób z 8 organizacji,
9. 23 października, Człuchów (woj. pomorskie) – Katarzyna Adamska- Dutkiewicz – Księgowość w NGO i KGW, 15 uczestników z 11 organizacji,
10. 26 listopada, Rewal (woj. zachodniopomorskie) – Edyta Koper (Doradczyni z II edycji SDL), – Księgowość w KGW, 41 uczestników z 18 organizacji
11. 2 grudnia, Ostrołęka (woj. mazowieckie) – Marek Kirkowski (Doradca z VI edycji SDL) – Wybrane zagadnienia prawno-finansowe w praktyce prowadzenia klubu sportowego, 13 uczestników z 11 organizacji,
12. 11 grudnia, Pokrzywnica (woj. mazowieckie) – Katarzyna Adamska-Dutkiewicz – UEPiK dla KGW, 13 uczestników z 11 organizacji,
13. 14 grudnia Stare Miasto (woj. wielkopolskie) – Iwona Bańdosz (Doradczyni z I edycji SDL) – Zakładanie organizacji pozarządowej i pozyskiwanie środków na działalność, 14 uczestników z 4 organizacji,
14. 16 grudnia Łępile (woj. mazowieckie) Katarzyna Adamska-Dutkiewicz Uproszczona księgowość w organizacjach pozarządowych i kołach gospodyń wiejskich, 17 uczestników z 14 organizacji,

Łącznie w szkoleniach otwartych wzięło udział 244 osoby ze 148 organizacji.

Poradnictwo dla organizacji

Ważnym elementem programu Fimango uzupełniającym ofertę szkoleniową jest poradnictwo i konsultacje świadczone organizacjom pozarządowym z całej Polski. W raportowanym okresie eksperci Fundacji z zakresu księgowości, prawa, pozyskiwania środków, zarządzania organizacją, zarządzania finansami świadczyli następujące wsparcie poradnicze organizacjom pozarządowym z całej Polski: Stałe dyżury telefoniczne w wymiarze 26 godzin w miesiącu, z których skorzystać mogła każda organizacja bez wcześniejszego umawiania się. Czas dyżurów wyniósł 312 godzin, w czasie którego i udzielono 244 porad dla 154 osób z 153 organizacji. Konsultacje osobiste w wymiarze ok. 18 w miesiącu, z których mogła skorzystać każda organizacja po wcześniejszym umówieniu się, z możliwością przeprowadzenia konsultacji w siedzibie organizacji. Łącznie przeprowadzono 136 konsultacji dla 184 osób z 97 organizacji. Łączny czas konsultacji osobistych wyniósł 384 godziny i 50 minut.

W ramach tego zadania przeprowadzono także porady wyjazdowe: w okresie styczeń-marzec: - w Krakowie, na zamówienie Fundacji Wspólnota Nadziei (5 spotkań, łącznie 12 osób), - w Nowem (woj. kujawsko-pomorskie), na zamówienie Fundacji Aktywizacji i Integracji (2 spotkania, łącznie 6 osób) - w Zielonej Górze, na zamówienie Chrześcijańskiej Fundacji Rozwoju Osobistego RONDO (6 spotkań, łącznie 10 osób) 13-14 kwietnia w Zielonej Górze, dla Chrześcijańskiej Fundacji Rozwoju Osobistego Rondo, w poradzie wzięło udział 8 osób,

28 kwietnia w Krakowie, dla Fundacji Wspólnota Nadziei, 5 osób, - 25-26 maja, w Złotowie (woj. wielkopolskie), dla Fundacji Złotowianka, 5 osób,

27-28 maja, w Wągrowcu (woj. wielkopolskie), dla Spółdzielni Socjalnej Wspólny Sukces, 6 osób,

12 czerwca, w Lipinkach (woj. kujawsko-pomorskie), dla Fundacji Kultura na Wsi, 2 osoby,

27-28 czerwca, w Zielonej Górze, dla Chrześcijańskiej Fundacji Rozwoju Osobistego Rondo, 7 osób,

29 czerwca, w Krakowie, dla Fundacji Wspólnota Nadziei, 5 osób,

29 czerwca w Kielcach, dla KGW Tuczępy i KGW Nizinianka, w poradzie wzięło udział 8 osób z 2 organizacji,

7-8 sierpnia w Krasnopolu (woj. podlaskie), dla Fundacji Forum Inicjatyw Społecznych, w poradzie wzięły udział 4 osoby,

27 września w Krasnopolu (woj. podlaskie), Karolina Cyran-Juraszek, dla Fundacji Forum Inicjatyw Społecznych, w poradzie wzięły udział 3 osoby.

5-6 października w Wągrowcu (woj. wielkopolskie), dla OWES Etap, Stowarzyszenie ETAP, Fundacja Wiedzieć Jak, SPNiS Wspólny Sukces, Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides 6 osób z 5 organizacji,

12 października w Radomiu, dla Stowarzyszenia Karuzela, w spotkaniu wzięło udział 7 osób

28 października w Pupkach (woj. warmińsko-mazurskie), dla KGW Godki, KGW Pupki, 8 osób,

15 grudnia w Troszynie (woj. mazowieckie), dla Stowarzyszenia Sami Swoi z Białoleki, KGW w Kamionce, KGW w Żochach I KGW Czarna Owca z Czarnowca, 4 osoby.

Łącznie przeprowadzono 380 porad i konsultacji dla 338 osób z 250 organizacji.

Webinaria

Przeprowadziliśmy następujące webinaria publiczne:

1. 25 września – Katarzyna Sadło – Dostępność w projektach, o czym należy pamiętać, by nasz projekt był dostępny dla wszystkich,

2. 26 września – Katarzyna Sadło – Wybrane aspekty pracy z dziećmi - o czym należy pamiętać, pracując z dziećmi. Jakże przepisy prawa obowiązują organizacje zajmujące się nieletnimi,

3. 27 września – Arkadiusz Jarosiński – Odpowiedzialność członków Zarządu – cywilnoprawna, podatkowa, wynikająca z prawa pracy,

Łącznie w webinarium publicznym wzięło udział 22 uczestników, a wyświetleń było 141. Nagrania webinarium publicznego zostały dostosowane do osób o szczególnych potrzebach – zamieszczono transkrypcję przekazywanych przez prowadzących treści. Przeprowadziliśmy następujące webinarium niepubliczne „Okienka Doradcy” adresowane do Sieci Doradców Lokalnych:

1. 19 stycznia, Katarzyna Adamska-Dutkiewicz, Fimango 2023 – sprawy organizacyjne,
2. 28 lutego, Katarzyna Adamska-Dutkiewicz, Aktualności w przepisach i wytycznych księgowych na 2023 rok,
3. 14 marca, Beata Skorupińska (Doradczyni IV edycji SDL), Zagadnienia księgowe, Obieg dokumentów,
4. 11 kwietnia, Karol Świerzbina (Doradca III edycji SDL), Jak zostać podmiotem ekonomii społecznej i/lub przedsiębiorstwem społecznym i Katarzyna Adamska-Dutkiewicz, Problematyka dofinansowania dla KGW z Lasów Państwowych,
5. 9 maja, Natalia Kata z Fundacji 2do2, Aplikacja 2do2,
6. 13 czerwca, Dorota Chałat (Doradczyni z VI edycji SDL), Zastosowanie feminatywów, ,
7. 1 października, Barbara Szczerbińska, Narzędzie TOOLBOX – planowanie strategiczne i operacyjne w organizacji,
8. 3 listopada, Karolina Cyran-Juraszek, Capacity building cz.1
9. 28 listopada, Magdalena Sadłowska, konsultantka CRM Foundation, CRM pozyskiwanie środków,
10. 1 grudnia, Karolina Cyran-Juraszek, Capacity building cz.2,
11. 12 grudnia, Karol Świerzbina (Doradca III edycji SDL) e-US, Agnieszka Iwaniak ze Stowarzyszenia BORIS, Narzędzie BORIS do analizy działalności ekonomicznej, 5 uczestników
12. 20 grudnia, Grzegorz Idziak, Skala Współpracy, spotkanie prowadzone z ramienia Pracowni Nauki i Promocji w ramach promocji narzędzia on-line.

Wykorzystaliśmy platformę szkoleniową ZOOM, a także wyposażone dzięki wsparciu PAFW studio nagrań. Webinarium publiczne zostało opublikowane na kanale FRSO na YouTube.

Filmy edukacyjne

W tegorocznej edycji programu Fimango powstały trzy filmy edukacyjne, których odbiorcami są lokalne organizacje. Filmy są nową formą krótkich filmowych instrukcji pomagających organizacjom przejść krok po kroku przez narzędzia internetowe wykorzystywane do realizacji formalności związanych z funkcjonowaniem NGO. Tematyka i upowszechnienie filmów zostało ustalone z portalem ngo.pl – cd. działań nastąpi w 2024 roku. Nagrania zostały dostosowane do osób o szczególnych potrzebach – zamieszczono transkrypcję przekazywanych przez prowadzących treści .

Tematyka filmów:

1. Prawo autorskie – link: https://www.youtube.com/watch?v=4dPgcZy3_a8

2. Umowa o dzieło – link: <https://www.youtube.com/watch?v=indec73pTIk>

3. Darowizna czy sponsoring? – link: <https://youtu.be/yV0eqjE9xBs>

Forum Doradców Lokalnych

W raportowanym okresie zostało zorganizowane II Forum Doradców Lokalnych będące kontynuacją ubiegłorocznego spotkania. Forum odbyło się w dniach 26-27 października 2023 roku w Ołtarzewie pod Warszawą. Celem spotkania było stworzenie przestrzeni do poznania się osób, które na co dzień swoją wiedzą i doświadczeniem wspierają organizacje pozarządowe w całej Polsce. Wzięło w nim około 60 przedstawicieli organizacji wspierających ngo (w tym 13 Doradców i Doradczyń Sieci Doradztwa Lokalnego). Program Forum skupił się wokół standardów organizacji wspierających a także roli, jaką we wzmacnianiu potencjału organizacji pozarządowych i ośrodków wsparcia mają samorządy. Pierwszego dnia spotkania uczestnicy Forum, reprezentujący różnorodne środowiska doradcze (Ośrodki Wspierania Ekonomii Społecznej, Lokalne Grupy Działania i inne) dyskutowali z panem Jerzym Boczoniem z Sieci SPLOT i panią Beatą Juraszek-Kopacz z FRISO nad standardami organizacji wspierających.

Drugiego dnia mieli możliwość poznania podczas warsztatów kilku ciekawych narzędzi wspierających pracę w organizacjach i z organizacjami:

- Aplikację 2do2 – narzędzie webowe, stworzone do zarządzania finansami, przygotowane w odpowiedzi na potrzeby organizacji pozarządowych. Aplikacja pomaga rozliczyć budżet projektu, na bieżąco monitorować stan budżetu, skraca drogę do przygotowania rozliczeń końcowych, pomaga prowadzić bieżące rozliczenia organizacji.

- TOOLBOX – narzędzie służące do budowania potencjału organizacji i wspierania procesów planowania strategicznego, wypracowane przez międzynarodowy zespół na potrzeby budowania społeczeństwa obywatelskiego. Koncentruje się na 13 wybranych obszarach dotyczących najczęściej spotykanych wyzwań dla organizacji poruszających się w tematyce społeczeństwa obywatelskiego.

- Skalę Współpracy – ciekawy model mogący usprawniający współpracę w organizacjach i grupach zadaniowych. Korzystanie z modelu przynosi szereg wskazówek, dlaczego ktoś może czuć się w zespole nieswojo, skąd bierze się bierność oraz jak podtrzymać zaangażowanie. Jak wyjść ze świata “robię swoje” do świata “działajmy razem”? Co zrobić, gdy w zespole pojawia się konflikt – a nasze intencje były wprost przeciwne? Jak podtrzymać zaangażowanie dobrze działającego zespołu – m.in. na te pytania odpowiada Skala Współpracy.

- Narzędzie do samodzielnego zaplanowania działalności gospodarczej Stowarzyszenia BORIS – zestaw ważnych pytań, na które warto sobie odpowiedzieć zanim uruchomi się odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą oraz materiałów, które pomogą odpowiedzieć na te pytania. Narzędzie jest przeznaczone dla każdej organizacji społecznej, która chce zwiększyć swoją niezależność finansową dzięki uruchomieniu odpłatnej działalności statutowej lub działalności gospodarczej. Ostatnim punktem programu był panel dyskusyjny dotyczący dobrych praktyk we współpracy samorządów z organizacjami pozarządowymi. W panelu wzięli udział Przedstawiciele samorządów:

Ewa Kolankiewicz – Dyrektor Centrum Komunikacji Społecznej, Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi

Piotr Drygała – Naczelnik Wydziału Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej Pełnomocnik Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza ds. Społeczeństwa Obywatelskiego

Mariusz Breński – Pełnomocnik Starosty Kieleckiego ds. organizacji pozarządowych

Dorota Piechowicz-Witoń – Naczelnik Centrum Dialogu Obywatelskiego Urząd Miasta Opole

Jakub Kamiński ze Stowarzyszenia Europa i MY
Panel poprowadziła Beata Juraszek-Kopacz.

Mapa Sieci Doradczych

Efektom prowadzonego w ubiegłym roku badania dostępności usług poradniczych dla organizacji społecznych na terenie Polski jest Mapa wsparcia dla NGO udostępniona na stronie: <https://frso.pl/mapa-sieci-wsparcia/>. Miniony rok poświęciliśmy na promocję Mapy w ramach 4 odsłon płatnej kampanii na facebooku. Zależało nam zarówno na dotarciu do małych organizacji z informacją o zebranej w jednym miejscu, skierowanej do nich ofercie poradniczej, jak i na rozpropagowaniu informacji o Mapie wśród jednostek prowadzących usługi doradcze – celem rozszerzenia i wzbogacenia oferty dostępnej na Mapie. Przygotowaliśmy formularz dla organizacji chętnych do dołączenia do Mapy. W minionym roku wypełniło go 21 organizacji. Trafiły one na mapę sieci wsparcia zamieszczoną na naszej stronie

PROGRAMY „Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej”

W ramach tych programów FRSO prowadzi/współprowadzi kilka projektów.

- 1) „Warszawski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w subregionach m.st. Warszawa i warszawsko-wschodnim, (WOWES) - (jako partner, z Fundacją Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych - Liderem oraz Stowarzyszeniem BORIS)
- 2) „Siedlecki Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (SOWES) - (jako lider, w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Ośrodek Kultury i Aktywności Lokalnej z Krzeska oraz Biurem Rachunkowym M.Bobryk. O.Michałowska S.C.).
- 3) „Podwarszawski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej” (subregiony warszawsko-wschodni i warszawsko- zachodni), jako lider, w partnerstwie z Fundacją Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych i Stowarzyszeniem BORIS.

W ramach tych projektów w roku 2023 prowadzono działania szkoleniowo-animacyjne i doradcze oraz tworzono miejsca pracy.

1) WOWES „Warszawski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w subregionie m.st. Warszawa.

Regularnie prowadzono spotkania animacyjne z przedstawicielami środowisk planujących stworzenie podmiotu ekonomii społecznej. Kontynuowano prace z już powstałymi grupami inicjatywnymi oraz nowymi. Nawiązywano współpracę z ok. 30 istniejącymi PS/PES w celu rozeznania potrzeb i możliwości wspólnego działania oraz udzielano im wsparcia szkoleniowo-doradczego. Zakres wsparcia obejmował: wsparcie merytoryczne (zarządzanie finansami, wybór formy prawnej, pracę nad BP, diagnozę i analizę potrzeb, możliwości pozyskiwania środków, pomoc w pozyskiwaniu partnerów i budowaniu relacji z samorządami, planowanie strategiczne, wzmocnienie sprzedaży i rozwój działalności odpłatnej) i wsparcie finansowe, w postaci dotacji na stworzenie i utrzymanie miejsc pracy. W roku 2023 FRSO stworzyła 9 miejsc pracy. Prowadzono także spotkania animacyjne dla organizacji chcących się ekonomizować oraz dla grup przygotowujących się do tworzenia PES. Udzielono również wsparcia rodzinom ukraińskich uchodźców, w ramach mechanizmu zakupowego, w formie rozdawania im obiadów przygotowanych przez Fundację Pomocy Ludziom " Człowiek w potrzebie" a rozdawanych przez kościół Społeczność Chrześcijańska "Południe" w Warszawie.

2) SOWES „Siedlecki Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w subregionie siedleckim”

Nawiązywano współpracę z istniejącymi PS/PES w celu rozeznania potrzeb i możliwości wspólnego działania. Prowadzono prace z grupami inicjatywnymi oraz istniejącymi PS/PES z subregionów.

Udzielono wsparcia szkoleniowo doradczego dla 20 PES. Zakres wsparcia obejmował: wsparcie merytoryczne (zarządzanie finansami, wybór formy prawnej, pracę nad BP, diagnozę i analizę potrzeb, możliwości pozyskiwania środków, pomoc w pozyskiwaniu partnerów i budowaniu relacji z samorządami) i wsparcie finansowe w formie dotacji na utworzenie i utrzymanie miejsc pracy. Utworzono 7 miejsc pracy. Kontynuowano działalność pierwszego na Mazowszu klastra ES, FRSO jest jego koordynatorem.

3) POWES „Podwarszawski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej” (subregiony warszawsko-wschodni i warszawsko-zachodni).

Regularnie prowadzono spotkania animacyjne z przedstawicielami środowisk planujących stworzenie podmiotu ekonomii społecznej. Kontynuowano prace z już powstałymi grupami inicjatywnymi oraz nowymi. Nawiązywano współpracę z istniejącymi PS/PES w celu rozeznania potrzeb i możliwości wspólnego działania. Udzielano wsparcia 16 już istniejącym PS/PES z subregionów. Zakres wsparcia obejmował: wsparcie merytoryczne (zarządzanie finansami, wybór formy prawnej, pracę nad BP, diagnozę i analizę potrzeb, możliwości pozyskiwania środków, pomoc w pozyskiwaniu partnerów i budowaniu relacji z samorządami, planowanie strategiczne, wzmacnianie sprzedaży i rozwój działalności odpłatnej) i wsparcie finansowe, w formie dotacji na stworzenie i utrzymanie miejsc pracy w PS. Utworzono 8 miejsc pracy. Prowadzono spotkania animacyjne dla organizacji chcących się ekonomizować oraz dla grup przygotowujących się do tworzenia PES.

PROGRAMY Wsparcie Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz Popularyzacji Ekonomii Społecznej

W roku 2023 Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego kontynuowała realizację dwóch analogicznych projektów finansowanych ze środków Marszałka woj. Mazowieckiego, oraz rozpoczęła realizację dwóch nowych programów, dotyczących popularyzacji ekonomii społecznej, finansowanych z tego samego źródła.

1) Wsparcie Rozwoju Ekonomii Społecznej na terenie subregionu siedleckiego.

(Projekt realizowany jest w partnerstwie ze Stowarzyszeniem SOKiAL (Lider), partner FRSO)

Wsparcie w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej i działań zapobiegającym niekorzystnym zmianom klimatu

Wsparcie w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej i działań zapobiegających niekorzystnym zmianom klimatu było realizowane w postaci szkoleń i doradztwa zmniejszających negatywne oddziaływanie na środowisko oraz projektujących nowe procesy i instrukcje zmiany m.in. nawyków zakupowych co w konsekwencji zmniejsza wskaźnik emisji CO₂ w produktach wytwarzanych przez PES. Ze szkoleń i doradztwa (w wymiarze 33,75 godziny) skorzystało 13 osób z 3 organizacji. W ramach działania zrealizowano także wizytę studyjną (w terminie 23-25.08.2023r.) do Krainy Rumianku, miejsca prezentującego dobre praktyki w obszarze wykorzystywania szeroko dostępnych walorów naturalnych w tworzeniu oferty PES, atrakcyjnej dla odbiorców, a jednocześnie prezentującej idee recyklingu. W wizycie wzięło udział 7 osób z 4 PES. Często bolączką organizacji działających na wsi jest brak pomysłu na działania, które przyciągnął odbiorców spoza najbliższego środowiska oraz kojarzenia takich starań z koniecznością pozyskiwania niewyobrażalnych środków na tworzenie budynków i infrastrukturę. Uczestnicy uzyskali wiedzę i realny przykład na to, że można projektować atrakcyjne usługi i produkty PES bez wytwarzania masy nowych odpadów i zwiększania emisji poprzez budowy, wytwarzanie produktów z nowych surowców. Wizyta w Krainie Rumianku pokazała, że można wykorzystywać recykling w budownictwie, zyskując tym samym miejsca aktywności lokalnej, a nawet pracy dla okolicznych mieszkańców, produkować z materiałów odzyskiwanych oraz jak wykorzystywać zasoby naturalne do uatrakcyjnienia oferty.

Wsparcie, tworzenie i rozwój potencjału mazowieckich PES

Głównym celem tego działania było wspieranie, tworzenie i rozwój potencjału PES z subregionu oraz wsparcie nieaktywnych podmiotów ekonomii społecznej w zakresie zamknięcia ich działalności. W ramach działania oferowano formy wsparcia tj.: doradztwo, szkolenia, także w formach zdalnych oraz wsparcie w postaci zakupu usług specjalistycznych. Zakres merytoryczny wsparcia był szeroki, dotyczył m.in. doradztwa związanego z pozyskiwaniem środków, rozliczaniem dotacji, grantów, zasad sprawozdawczości podatkowej i finansowej, promocji usług, deinstytucjonalizacji oraz rozwoju usług społecznych, a także likwidacji itp. Łączna liczba godzin wsparcia wyniosła 98 godzin. Ze wsparcia skorzystało 42 osoby z 28 organizacji. W ramach zakupu usług specjalistycznych sfinansowano 4 usługi dla 3 PES. Usługi dotyczyły m.in. poprawy widoczności organizacji na rynku np.: baner reklamowy na stronie prezentujący sezonową ofertę, ubranie personalizowane, a także podniesienia kompetencji w postaci kursu języka migowego. Łącznie zakupiono usługi w wysokości 4 233,13 zł. Wszelkie działania wspierające przyczyniły się do poniesienia potencjału organizacji oraz wzmocnienia struktury i promowania idei ekonomii społecznej.

Rozwój współpracy sektora ekonomii społecznej z JST

FRSO kładło szczególny nacisk na promocję usług społecznych i deinstytucjonalizacji oraz promowało NGO jako wiarygodnych partnerów dla JST w tym zakresie. Głównym narzędziem był promocyjny zakup produktów i usług w PS i PES (w ramach pozycji I.8.1 zakupiono od 3 członków klastra usługi lub produkty), by prezentować je JST i przekonywać o ich wysokiej jakości. M.in. odbiorcą tych produktów byli przedstawiciele JST. Ciekawym przykładem wspólnego promowania produktów i usług klastra było wydarzenie współorganizowane przez JST i lokalny PES, podczas którego przedstawiciel samorządu aktywnie i publicznie udzielał informacji na temat pochodzenia produktów oraz ich twórców - członków klastra. Oddziaływanie na samorządy zostało wzmocnione poprzez systematyczną pracę Specjalisty ds. współpracy, zgodną ze standardami OWES (wkład własny osobowy), który był w stałym kontakcie z członkami klastra, zbierając potrzeby i Zadanie obejmowało również wzmocnienie klastra ES – przeprowadzono szkolenie członków klastra dot. pisania planów reintegracyjnych dla pracowników poszczególnych podmiotów, zgodnych z obowiązkami wynikającymi z ustawy o ekonomii społecznej. W szkoleniu wzięło udział 9 osób z 6 organizacji, w tym przyszli członkowie klastra, którzy zadeklarowali chęć przystąpienia niebawem do Siedleckiego Klastra Ekonomii Społecznej. W ramach projektu podjęto próby opracowania i wypromowania nowych, wspólnych produktów społecznych, jednak w związku z brakiem ostatecznego kształtu, co do wszystkich członków klastra, prace te nie zostały zakończone. Jest to proces długofalowy, który jest nierozzerwalnie połączony z deklaracjami przystąpienia do klastra poszczególnych nowych podmiotów.

Rozwój kadry OWES

W ramach tego zadania przeprowadzono szkolenia dla personelu, kadry SOWES o tematyce wskazanej na podstawie analizy potrzeb, określonych w corocznych rozmowach okresowych oraz modelu kompetencyjnym. Odbyły się 4 szkolenia o tematyce: przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, skutecznych technik sprzedaży (w rozumieniu skutecznego prezentowania oferty ekonomii społecznej przedstawicielom biznesu, JST oraz innym PES), zrównoważonego rozwoju oraz raportowania obszarów ESG, oraz szkolenie wyjazdowe, które było częścią ewaluacji zespoły w temacie deinstytucjonalizacji i rozwoju usług społecznych. To szkolenie okazało się być niezwykle cennym doświadczeniem prezentującym poza formalnymi aspektami dobre praktyki współpracy JST oraz PES w tworzeniu Centrum Usług Społecznych w Jarocinie.

2) Popularyzacja ekonomii społecznej w świadomości mieszkańców Mazowsza subregion 1.

Liderem projektu jest Stowarzyszenie BORIS a partnerami FISE i FRSO

Działania edukacyjne przybliżające rolę ekonomii społecznej w lokalnym systemie rozwoju usług i wzmacniające potencjał PES jako realizatorów usług społecznych.

W roku 2023 w ramach zadania zrealizowano 9 szkoleń. Dwa były skierowane do JST: 23.11 2023 w gminie Ceglów- szkolenie na temat deinstytucjonalizacji oraz roli NGO w lokalnym systemie rozwoju usług społecznych dla 8 przedstawicieli 4 JST oraz dwóch NGO, 30 listopada w Piasecznie dla 13 pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, nt. Koordynacji i tworzenia lokalnego systemu usług społecznych. MGOPS w Piasecznie ma się przekształcić w CUS i działania FRSO wspierają ten proces. Pozostałe szkolenia stanowiły część przygotowań organizacji do świadczenia usług społecznych. Było to testowanie nowych usług w związku z przygotowywaniem się do utworzenia przedsiębiorstwa społecznego przez Fundację Sławek: (warsztaty 6 grudnia w Mieni z zakresu arteterapii wikliną (5 uczestników); warsztaty 11 grudnia arteterapeutyczne dla podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy w Mrozach (16 uczestników) oraz warsztaty arteterapeutyczne 8 grudnia w Mińsku Mazowieckim (10 uczestników). Dodatkowo odbyły się 4 warsztaty z zakresu edukacji artystycznej dla pracowników Spółdzielni Socjalnej Pokój Sztuki (19 i 26 listopada oraz 3 i 10 grudnia, po 6 uczestników), w ramach przygotowania zespołu spółdzielni do wdrożeniowych usług społecznych dla społeczności lokalnej. Ponadto przeprowadzono 36,6 h konsultacji dla 6 organizacji, z zakresu zarządzania finansami i księgowości, by wzmocnić je instytucjonalnie i rozbudować ich wewnętrzny potencjał do bycia wiarygodnym partnerem dla samorządów. Zadanie obejmowało także organizację wizyty studyjnej dla JST do CUS w Żyrardowie. Odbyła się ona w dniu 7 grudnia, a jej uczestnikami byli pracownicy MGOPS w Piasecznie oraz dwóch organizacji z powiatu Mińskiego (łącznie 12 uczestników). Opracowano także materiały zdalne z wizyty, w celu promowania CUS oraz zachęcania kolejnych JST do edukacji w zakresie deinstytucjonalizacji. Wszystkie działania były realizowane w taki sposób, aby zapewnić dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami (dostępność architektoniczna, cyfrowa, komunikacyjna). Pracownicy i współpracownicy OWES stosowali się do Regulaminu działania OWES, który zawiera zapisy dotyczące dostępności i niedyskryminacji. Jednocześnie nie zaistniała potrzeba spełnienia szczególnych potrzeb uczestników. Obowiązek informacyjno - promocyjny był realizowany zgodnie z umową. Wydarzenia były ogłaszane w mediach społecznościowych, prowadzono wysyłkę mailowych zaproszeń do przedstawicieli PES i JST. W materiałach informacyjno - promocyjnych uwzględniano wytyczne dot. sposobu informowania o finansowaniu zadania (informacja graficzna i pisemna). O finansowaniu wydarzeń ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego informowano też w trakcie wydarzeń (prezentacja, program, informacja ustna, itp.).

Działania edukacyjno-aktywizacyjne dla mieszkańców i mieszkank w subregionie 1

Zgodnie z założeniami projektu w roku 2023 FRSO zorganizowała 4 otwarte spotkania z ekonomią społeczną (pikniki) wraz ryneczkami pracy. Odbyły się one:

1. 3 września w Mińsku Mazowieckim, we współpracy z Muzeum Ziemi Mińskiej, w ramach Targu Janowego
2. 9 września w Warszawie (we współpracy gminą Praga Północ oraz Dzielnicową Komisją Dialogu Społecznego w ramach Święta Ulicy Hallera)
3. 9 września w Pruszkowie, we współpracy ze Stowarzyszeniem Powszechnych Inicjatyw Społecznych oraz powiatem pruszkowskim, jako część Miasteczka NGO w ramach Pikniku Rodzinnego Powiatu Pruszkowskiego
4. 10 września w Piasecznie, we współpracy z powiatem piaseczyńskim. Nasze Miasteczko Ekonomii Społecznej było tu częścią XVIII Jarmarku Piaseczyńskiego.

Wybieraliśmy duże imprezy, z tradycją, które mogły liczyć na dużą frekwencję. W ramach każdej z nich FRSO prowadziło własne stoisko, na którym prowadziło działania edukacyjne o ekonomii społecznej oraz zapewniało wsparcie pozostałym wystawcom w ramach Miasteczka Ekonomii Społecznej. Koncepcja Miasteczka za każdym razem była taka sama: wystawiające się organizacje prowadziły na swoich stoiskach aktywizujące gry, konkursy oraz warsztaty promujące ich produkty i usługi. Uczestnicy tych zajęć

otrzymywali za swoją aktywność pieczętki i po zebraniu co najmniej 5 z nich mogli odebrać nagrodę na stoisku FRSO. Nagrody, którymi były produkty ekonomii społecznej, można było również wygrać w quizie o ekonomii społecznej, które prowadzili pracownicy FRSO na swoim stoisku. "Podpowiedzi" do pytań w konkursie znajdowały się na planszach edukacyjnych rozstawionych przy stoisku. Najmłodszy uczestnicy mogli zdobyć nagrodę także układając specjalne puzzle magnetyczne o tematyce ekonomii społecznej, zamówione przez FRSO. FRSO przygotowało także czytelny Regulamin zdobywania nagród. Na stoisku FRSO odbywały się także ryneczki pracy. W Pruszkowie, Piasecznie oraz Mińsku Mazowieckim przygotowaliśmy je razem z lokalnymi PUP, w Warszawie natomiast z Agencją Zatrudnienia Stowarzyszenia Otwarte Drzwi, które miało własne stoisko. Prezentowane oferty pracy za każdym razem przeglądało kilkanaście osób, dodatkowo FRSO przedstawiało możliwości pracy/stażu w organizacjach pozarządowych. Dla wielu osób fakt, że NGO są także pracodawcą, było sporym zaskoczeniem. W miarę możliwości dążyliśmy do prezentowania lokalnych PES i PS, by przybliżyć je mieszkańcom, którzy będą mogli skorzystać z ich oferty. Część organizacji brała udział w dwóch piknikach, ze względu na to, że obejmowały swoim działaniem dwa lub więcej powiatów. Część natomiast dostarczyła jedynie swoje produkty oraz ulotki informacyjne, który były rozdawane wraz z nagrodami na stoisku FRSO. Ze względu na ograniczoną ilość stoisk do dyspozycji przyznawaliśmy je przede wszystkim takim PES i PS, które proponowały aktywne i zróżnicowane działania. Miasteczka były dużym sukcesem, a oferta zaprezentowanych PES i PS (łącznie 21 NGO) spotkała się z bardzo dobrym odbiorem i zainteresowaniem mieszkańców. Przeprowadziliśmy wiele mini wykładów i dyskusji o ekonomii społecznej i uważamy, że Miasteczka doskonale sprawdziły się w swojej roli edukacyjnej. Frekwencję w samych Miasteczkach szacujemy od ok. 100 uczestników (Mińsk Mazowiecki) przez 200 (Pruszków, Piaseczno) po ok. 250-300 (Warszawa). Szacujemy tak na podstawie rozdanych kart do zbierania pieczętek oraz rozdanych nagród. Miasteczkom Ekonomii Społecznej towarzyszyły każdorazowo gry terenowe/questy o tematyce ekonomii społecznej, prowadzone przez Stowarzyszenie Polka Potrafi. W każdej z lokalizacji została przeprowadzona inna gra, dostosowana do typu organizacji prezentujących się na pikniku oraz specyfiki danej społeczności. Gry prowadzono przez cały czas trwania pikników, często skłaniały one uczestników do wzięcia udziału w warsztatach i konkursach na stoiskach Miasteczka. Podsumowując, stoiska w czasie Otwartych Spotkań oraz gry stanowiły łącznie działania edukacyjno-aktywizujące. Wszystkie działania były realizowane w taki sposób, aby zapewnić dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami (dostępność architektoniczna, cyfrowa, komunikacyjna). Pracownicy i współpracownicy OWES stosowali się do Regulaminu działania OWES, który zawiera zapisy dotyczące dostępności i niedyskryminacji.

3) Wsparcie Rozwoju Ekonomii Społecznej w subregionie 1

Szkolenia i doradztwo ogólne

Przeprowadzono 25 godzin wsparcia szkoleniowo-doradczego dla 37 organizacji, w tym dla dwóch w zakresie likwidacji. Tematyka szkoleń i doradztwa obejmowała: marketing, prawo oświatowe dla organizacji pracujących z dziećmi, arteterapię zarządzanie finansami, poradnictwo księgowo, tworzenie biznesplanów, współpracę w zespole, pozyskiwanie środków na działalność, warsztaty komunikacji dla wykluczonych pracowników organizacji pozarządowych. W ramach tych działań powstało 5 nowych grup inicjatywnych wypracowujących założenia do powstania PES/PS. Dokonano zakupu 16 usług specjalistycznych dla 10 PES. Były to przede wszystkim usługi księgowo, płacowo- kadrowe i marketingowe oraz doradztwo prawne. Przeprowadzono rekrutację i zrealizowano 2 cykl szkoleniowy Akademia Zarządzania Finansami dla 17 uczestników z 12 organizacji. Cykl składał się z czterech dwudniowych szkoleń (4-5 marca, 1-2 kwietnia, 13-14 maja oraz 3 czerwca i 1 lipca 2023) Program obejmował:
Sesja I: Wprowadzenie do planowania finansowego – podstawowa funkcja zarządcza w NGO,
Sesja II: Rola budżetu w rozwoju organizacji,
Sesja III: Kontrola i monitoring finansów,
Sesja IV: Odpowiedzialność za zarządzanie - elementy księgowości zarządczej.

W ramach zadania szczególnie intensywnie współpracowaliśmy z klastrem organizacji pozarządowych w powiecie piaseczyńskim. Klaster "W zdrowym ciele zdrowy duch" jest rezultatem projektu "Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej w subregionie warszawsko-zachodnim", realizowanym przez FRSO ze środków marszałka WM w latach 2019-2021. Odbyły się 4 spotkania klastra, planujące wspólne działania i inicjatywy. Członkowie klastra zrealizowali wspólne pikniki promocyjne i współpracowali ze sobą przy realizacji projektów. Odbyło się także spotkanie promocyjne z władzami powiatu piaseczyńskiego. Prace klastra obejmują także wysiłki na rzecz pozyskania nowych członków (obecnie 4 organizacje). Wszystkie działania zrealizowano zgodnie z zasadą dostępności, w salach dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Materiały szkoleniowe i edukacyjne były w formatach dostępnych dla osób z dysfunkcjami wzroku. Nie wystąpiły inne potrzeby w zakresie dostępności. Realizowano obowiązek informacyjny zgodnie z umową. Wydarzenia były ogłaszane w mediach społecznościowych, prowadzono wysyłkę mailowych zaproszeń do przedstawicieli PES i JST. W materiałach informacyjno - promocyjnych uwzględniano wytyczne dot. sposobu informowania o finansowaniu zadania (informacja graficzna i pisemna). O finansowaniu wydarzeń ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego informowano też w trakcie wydarzeń (prezentacja, program, informacja ustna, itp.). Łącznie dla wszystkich zadań FRSO zrealizowała 446,75 h (w tym 120 dla JST) godzin wsparcia szkoleniowo- doradczego dla 84 nowych osób. Ponadto w działaniach brali udział także uczestnicy z poprzedniego roku, których nie uwzględniamy w punkcie 1.

Wsparcie rozwoju cyfrowego PES

W ramach tego zadania wykonano 83,6 h godz. wsparcia szkoleniowo-doradczego, dla 11 PES (nie licząc zasięgów filmów instruktażowych). W ramach wsparcia cyfrowego przeprowadziliśmy 1 szkolenie w zakresie cyfrowych narzędzi zarządzania organizacją, oraz szkolenia indywidualne dla pracowników organizacji z zakresu wdrażania aplikacji 2do2 (do planowania i zarządzania projektami, stworzona przez organizację pozarządową) tworzenia filmów cyfrowych, programów księgowych i tworzenia platform internetowych.

Dokonałiśmy również zakupu usług specjalistycznych w tym zakresie dla 2 PS (wliczone w liczbę 11 podaną wyżej, polegające na stworzeniu stron internetowych zgodnych ze standardem dostępności.

W ramach zadania zrealizowaliśmy również 2 filmy instruktażowe, w formacie dostępnym dla osób ze szczególnymi potrzebami:

1. Przygotowanie i składanie sprawozdania z w generatorze Witkac,
2. Jak złożyć podpis elektroniczny. Link: <https://youtu.be/dYl8YX083mA>

Filmy są w większości udostępnione na kanale FRSO na platformie Youtube. Rozsyłały je także do organizacji z subregionu, które potrzebują takich informacji. Link do filmików był także zamieszczony w internetowym newsletterze FRSO. Jeden ze zrealizowanych filmów (nt. Sprawozdania w generatorze Witkac) nie ma charakteru publicznego, ze względu na dane finansowe, jakie zawiera. Jest on udostępniany wyłącznie w trakcie szkoleń i konsultacji konkretnym klientom. Wszystkie działania zrealizowano zgodnie z zasadą dostępności, w salach dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Materiały szkoleniowe i edukacyjne były w formatach dostępnych dla osób z dysfunkcjami wzroku. Nie wystąpiły inne potrzeby w zakresie dostępności.

Wzmocnienie współpracy JST z sektorem ES

W ramach zadania specjalista ds współpracy z samorządem prezentował ofertę projektu oraz budował relacje z gminami i powiatami podległymi FRSO (powiat piaseczyński, pruszkowski i miński), składając im wizyty bezpośrednie, prowadząc korespondencję mailową, a także uczestnicząc w wydarzeniach na terenie subregionu (m.in. targi pracy, Targi CSR, Forum Rozwoju Mazowsza, lokalne pikniki organizowane przez OSP i KGW i JTS). Utrzymywał także relacje z rzecznikami ES w powiatach. Działania te przyczyniły się do lepszego rozpoznania potrzeb JTS w zakresie współpracy z PS i PES, co pozwoliło na sprofilowany zakup promocyjny produktów i usług od 12 PS i PES. Było to rękodzieło, ekologiczne produkty spożywcze, usługi gastronomiczne (w tym w formie voucherów), gry i warsztaty dla uczestników gminnych i powiatowych

impres. Ponadto w ramach zadania przeprowadziliśmy 2 szkolenia (1-jednodniowe, w dniu 14 września 2023 i jedno dwudniowe, w dniach 16-17 listopada 2023) pt: Usługi społeczne i deinstytucjonalizacja- nowy paradygmat polityki społecznej. Przeprowadzono je dla stałej grupy 16 uczestników z MOPSów, Urzędów Miasta, OPSów oraz CUSów i organizacji pozarządowych. W szkoleniu uczestniczyły też 5 PES, jako ważni partnerzy w procesie deinstytucjonalizacji. Szkolenie uzupełniały konsultacje indywidualne dla uczestników. Szkolenie było prowadzone przez dwie specjalistki w tej dziedzinie, Karolinę Cyran-Juraszek oraz Annę Bugalską i zostało wysoko ocenione przez uczestników. W tym zadaniu FRSO wykonało 120 h wsparcia szkoleniowo-doradczego, dla 10 JTS. Wszystkie działania zrealizowano zgodnie z zasadą dostępności, w salach dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Materiały szkoleniowe i edukacyjne były w formatach dostępnych dla osób z dysfunkcjami wzroku. Nie wystąpiły inne potrzeby w zakresie dostępności. Realizowano obowiązek informacyjny zgodnie z umową. Wydarzenia były ogłaszane w mediach społecznościowych, prowadzono wysyłkę mailowych zaproszeń do przedstawicieli PES i JST. W materiałach informacyjno - promocyjnych uwzględniano wytyczne dot. sposobu informowania o finansowaniu zadania (informacja graficzna i pisemna). O finansowaniu wydarzeń ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego informowano też w trakcie wydarzeń (prezentacja, program, informacja ustna, itp.).

Rozwój potencjału kadr OWES

FRSO zrealizowała następujące szkolenia dla swoich pracowników:

1. Akademia Vat dla początkujących
2. Zatrudnianie pracowników w praktyce
3. Jak współpracować w na podstawie B2B
4. Zagadnienia prawno-podatkowe w NGO - działalność nierejestrowana
5. Umowy cywilno-prawne w praktyce 2023
6. Narzędzia informatyczne w organizacji oraz dwa szkolenia ze współpracy z biznesem i raportowania oddziaływania społecznego.

W ramach upowszechniania rezultatów zrealizowano film promocyjny prezentujący organizacje działające na warszawskiej Pradze.

4) Popularyzacja Ekonomii Społecznej na terenie subregionu siedleckiego. Lider SOKiAL, partner FRSO

Propagowanie idei Ekonomii Społecznej na obszarze działalności SOWES.

Głównym celem zadania była edukacja JTS w zakresie rozwoju usług społecznych dla mieszkańców z pełnym wykorzystaniem potencjału lokalnej ekonomii społecznej oraz lepsze przygotowanie PS i PES na poziomie lokalnym do roli realizatora usług społecznych.

W ramach zadania odbyło się 7 szkoleń:

1. 9.10.2023 r. Temat: "Teoria zmiany w organizacji". W szkoleniu udział wzięło 12 osób z 8 PES.
2. 10.10.2023 r. Temat: "Rozwój organizacyjny". W szkoleniu udział wzięło 12 osób z 8 PES.
3. 12.10.2023 r. Temat: „Prawne aspekty funkcjonowania organizacji”. W szkoleniu udział wzięło 9 osób z 7 PES
4. 16.10.2023 r. Temat: "Pozyskiwanie środków ze źródeł prywatnych". W szkoleniu udział wzięło 13 osób z 9 PES.
5. 19.10.2023 r. Temat: "RODO w NGO" W szkoleniu udział wzięło 8 osób z 8 PES.
6. 6-7.11.2023 r. Temat: "Usługi społeczne i deinstytucjonalizacja - nowy paradygmat polityki społecznej". W szkoleniu udział wzięło 7 osób z 6 PES i 1 JST.
7. 24, 27.11.2023 r. Temat: "Pisanie wniosków o dotacje". W szkoleniu udział wzięło 12 osób z 6 PES.

W celu sieciowania JST z lokalnymi dostawcami usług społecznych w terminie 29-30.11.2023 r. zrealizowano wizytę studyjną do Centrum Usług Społecznych w Jarocinie. Celem wizyty było dostarczenie

uczestnikom przykładów dobrych praktyk na temat usług społecznych, a także zagadnień związanych z planowaniem i realizacją procesów rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie lokalnym. W ramach dwudniowego wyjazdu uczestnicy odwiedzili miejsca wykonywania usług społecznych oraz spotkali się z przedstawicielami Jarocińskiego Stowarzyszenia Inicjatyw Społecznych Senior realizującego usługi opiekuńcze, poradnictwo w zakresie prozdrowotnym, punkt rehabilitacyjny, a także Klubu rodzinnego, Jarocińskiego Ośrodka Kultury, Centrum Integracji Społecznej w Jarocinie. W ramach tego działania powstał film z wizyty studyjnej, który stanowi szerszą formę przekazu i popularyzacji dobrych praktyk dotyczących usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

Działania promocyjno-aktywizacyjne dla mieszkańców i mieszkanek w subregionie

Głównym celem tego zadania była popularyzacja i rozwijanie ekonomii społecznej oraz wzrost świadomości istnienia ekonomii społecznej wśród mieszkańców Mazowsza. Cel został zrealizowany poprzez: zorganizowanie 2 otwartych spotkań z ekonomią społeczną w formie pikników rodzinnych połączonych z mini ryneczkami pracy w Sokołowie Podlaskim i Węgrowie (oraz współorganizowanie 1 pikniku w Zbuczynie z liderem projektu SOKiAL). Pikniki były realizowane w porozumieniu z lokalnymi władzami i instytucjami kultury. Uczestnictwo w piknikach było promowane pod hasłem "Miasteczka Ekonomii Społecznej", a w jego organizację były zaangażowane lokalne PES, które miały możliwość prezentowania swojej działalności, rekrutacji nowych uczestników i sympatyków. Podczas pikników prowadzone było stoisko SOWES. To miejsce, w którym udzielano informacji o ekonomii społecznej, ofercie i możliwościach współpracy, a także przeprowadzano quizy i gry edukacyjne dla najmłodszych, w których nagrodami były produkty i usługi wytwarzane przez PES. Przy stoisku SOWES zlokalizowane były także stoiska mini ryneczków pracy, na których uczestnicy pikników mogli zapoznać się z lokalnymi ofertami pracy. Pikniki odbyły się w weekendy odpowiednio: w Zbuczynie (26.08.2023 r.), Sokołowie Podlaskim (27.08.2023 r.) oraz w Węgrowie 17.09.2023 r.). Na każdym z pikników zorganizowano stoiska PES, które razem ze stoiskiem SOWES tworzyły Miasteczko ekonomii społecznej. PES prezentowały swoją ofertę, organizując konkursy wiedzy i quizy mające na celu poszerzenie wiedzy o ekonomii społecznej wśród uczestników pikników. W ramach działania zakupiono od PES nagrody dla uczestników quizów i konkursów na łączną kwotę 5 508,03 zł. Nagrodami były wyroby i usługi świadczone przez PES np.: mini słoiczki z miodami od Regionalnego Związku Pszczelarzy w Siedlcach, wyroby rękodzielnicze od Warsztatu Terapii Zajęciowej w Sokołowie Podlaskim itp. Na każdym z pikników zorganizowana była strefa zabaw dla dzieci oferująca animacje oraz profesjonalną opiekę animatorów. Nad całością realizacji czuwał koordynator oraz specjalista ds. aktywizacji i promocji. Wszelkie zaplanowane działania zostały zrealizowane w sposób niewykluczający z uczestnictwa w nich osób ze specjalnymi potrzebami. W ramach realizacji celu wymienionego na wstępie przeprowadzono 12 działań aktywizujących lokalną społeczność. Działania realizowane były częściowo przy okazji pikników w 3 powiatach: powiat siedlecki - 5 aktywności w tym np.: warsztaty kreatywne, treningi aktywne tj.: profilaktyka narządów ruchu, trening nordic walking, prelekcja dotycząca pszczelarstwa; powiat sokołowski - 2 aktywności w tym warsztat makramy, warsztat pierwszej pomocy; powiat węgrowski - 5 aktywności w tym np.: warsztaty cukiernicze, warsztaty robienia świec. W kolejnych latach przewidziana jest realizacja aktywności poza piknikami.

W ramach realizacji działania przygotowano materiały edukacyjne wykorzystywane podczas pikników i aktywności. Dzięki atrakcyjnej oprawie graficznej oraz treści zredagowanej pod kątem prostego przekazu (w tym wiedzy o różnych formach prawnych podmiotów ekonomii społecznej) wiedza była bardziej dostępna i zachęcała uczestników do jej zdobywania np.: kolorowe puzzle dla najmłodszych, czy materiały graficzne dla dorosłych.

Nieodpłatna pomoc prawna

W ramach działań statutowych na podstawie udzielonej przez Ministerstwo Sprawiedliwości dotacji prowadzono w mieście stołecznym Warszawa na terenie dzielnicy Wilanów 1 (jeden) punkt porad prawnych. Punkt funkcjonuje codziennie przez 4 godziny.

W okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku w punkcie na terenie Wilanowa udzielono 186

nieodpłatnych porad prawnych. W ramach punktu nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzono również działania związane z edukacją prawną. Przeprowadzono dwa szkolenia:

- 1) 09 października 2023 r, temat „Zmiany w prawie pracy w roku 2023 -praca zdalna oraz „work-life balance”
- 2) 26 października 2023 r, temat „Zmiany w prawie pracy w roku 2023 – praca zdalna oraz „work-life balance”

Projekt Studio

W 2023 roku w ramach działalności statutowej oferowaliśmy pomoc organizacjom w:

- nagrywaniu szkoleń,
- prowadzeniu wykładów, podcastów, wywiadów
- emitowaniu live'ów, streamingów

Umożliwiamy możliwość korzystania z przestrzeni naszego profesjonalnego studia. W dni robocze, w godzinach pracy organizacje pozarządowe mogą nieodpłatnie skorzystać z przystosowanej przestrzeni. Osprzęt i przestrzeń jest przygotowywana i udostępniana po ustaleniach z zainteresowanymi organizacjami. Studio, zaplecze socjalne i toaleta są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

Zaangażowanie w działania partnerskie oraz inne wydarzenia związane z sektorem NGO i ekonomia społeczna

Fundacja angażuje się w inicjatywy realizowane przez inne instytucje. Jesteśmy członkiem-założycielem Stałej Konferencji Ekonomii Społecznej, członkiem Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych oraz Federacji Mazowia. Przedstawiciele Fundacji są obecni w licznych ciałach zajmujących się rzecznictwem i dialogiem, jesteśmy w Komitecie Monitorującym PO FIO, Komitecie Akredytacyjnym OWES, Radzie ds. aktualizacji i monitorowania Strategii Polityki Społecznej dla woj. mazowieckiego, KM RPO woj. mazowieckiego oraz jego grupie roboczej OS-XI., KM POWER.

Angażujemy się też w inne przedsięwzięcia realizowane przez organizacje pozarządowe. Przedstawiciele Fundacji biorą udział w spotkaniach branżowych dotyczących ekonomii społecznej (spotkania sieciujące OWES, spotkania podnoszące kwalifikacje doradców czy też animatorów i doradców kluczowych OWES). Przedstawicielka Fundacji uczestniczy w pracach rozmaitych ciał związanych z 3 sektorem oraz ekonomią społeczną, m.in: KKRES przy MRPiPS (założenia do ustawy o ESiS oraz prace nad nowym KPRES). Bierzymy regularnie udział w wydarzeniach typu OFIP czy OFES (Ogólnopolskie Forum Ekonomii Społecznej). W ramach aktywności w warszawskich ciałach dialogu, Fundacja jest członkiem Dzielnicowej Komisji Dialogu Społecznego w Dzielnicy Praga – Północ a nasza przedstawicielka jest Przewodniczącą prezydium. Należymy też do Branżowej Komisji Dialogu Społecznego ds. Organizacji Wspierających. Przedstawicielki FRSO pracowały także jako ekspertki w Konkursie na Najlepsze Przedsiębiorstwo Społeczne im. Jacka Kuronia.

3. Opis głównych zdarzeń prawnych w działalności fundacji o skutkach finansowych

W roku 2023 zawarto następujące umowy o skutkach finansowych:

1. Program Fimango 2023 finansowanie ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, data umowy 13 grudnia 2023, realizacja w roku 2024: 480,000 PLN
2. Popularyzacja Ekonomii Społecznej w świadomości mieszkańców w subregionie 1, data umowy 20 czerwca 2023, podpisana z Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej, kwota dotacji na rok 2023: 179 877,00 PLN
3. Popularyzacja Ekonomii Społecznej w świadomości mieszkańców w subregionie siedleckim, data umowy 23 czerwca 2023, podpisana z Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej, kwota dotacja na rok 2023: 135 804,00 PLN

4. Nieodpłatna pomoc prawna - finansowanie ze środków Ministerstwa Sprawiedliwości i Miasta Stołecznego Warszawa, data umowy z M.St. Warszawa 29 grudnia 2023 (realizacja w roku 2024), kwota dotacji: 68 128,06

Ponadto Fundacja realizowała projekty, których wartość w roku 2023 wynikała z umów zawartych w roku 2022:

1. Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej w subregionie 1 (środki samorządu WM) – kwota dotacji dla FRSO w roku 2023: 432 686,58 PLN
2. Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej w subregionie siedleckim (środki samorządu WM) kwota dotacji dla FRSO w roku 2023: 117490,45 PLN
3. Warszawski OWES (środki unijne) – kwota dotacji dla FRSO w roku 2023: 764 267,67 PLN
4. Podwarszawski OWES (środki unijne) – kwota dotacji dla FRSO w roku 2023: 391 193,02
5. Siedlecki OWES – kwota dotacji dla FRSO w roku 2023: 657 108,00
6. Stołeczne Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych (środki M.St. Warszawy) – kwota dotacji w roku 2023: 198 440 PLN
7. Nieodpłatna pomoc prawna (środki Ministerstwa Sprawiedliwości, umowa z M.St. Warszawa) – kwota dotacji w roku 2023: 63 910 PLN

Działalność odpłatna

FRSO na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.), prowadzi działalność odpłatną.

W 2023 roku polegała ona na:

- w administracyjnej obsłudze biura,
- wynajmie lokali
- działalności wspomagającej powadzenie biura.

Działalność odpłatna prowadzona była w oparciu o § 6 pkt 12 Statutu - działalność wspomagającą technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe oraz inne podmioty działające w sferze pożytku publicznego i podjętej w 2019 roku uchwały.

4. Informacja o tym, czy fundacja prowadziła działalność gospodarczą (*zaznaczyć odpowiednie pole*)

NIE

TAK

X

4. Informacja o prowadzonej działalności gospodarczej według wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS w okresie sprawozdawczym (*należy podać kody PKD działalności gospodarczej wpisanej do rejestru przedsiębiorców KRS wraz z ich opisem słownym oraz kody i opis słowny faktycznie prowadzonej działalności gospodarczej*)

Fundacja prowadzi działalność gospodarczą, z której przychody służą dofinansowaniu działalności statutowej (np. zapewnieniu wkładu własnego do projektów). Działalność gospodarcza ma charakter pomocniczy i nie stanowi dużej pozycji w budżecie Fundacji, ale pozwala realizować szkolenia nie mieszczące się w żadnym z obecnie realizowanych fundacyjnych projektów.

Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego zgodnie ze swoim statutem może prowadzić działalność gospodarczą w następujących zakresach:

- a) pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane (85.59)
- b) działalność wspomagająca edukację (85.6)
- c) doradztwo związane z zarządzaniem (70.2)
- d) działalność wydawnicza (58)
- e) działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów (82.3)
- f) sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet (47.91 Z)
- g) działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych (59)

- h) działalność usługowa w zakresie informacji (63)
- i) rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe (69.2)
- j) badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych (72.2)
- k) badanie rynku i opinii publicznej (73.20 Z)
- l) działalność związana z tłumaczeniami (74.30 Z)
- m) pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana (74.90 Z)
- n) badanie rynku i opinii publicznej (73.2)
- o) pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana (96.09)
- p) drukowanie i działalność usługowa związana z poligrafią (18.1)
- q) działalność związana z zatrudnieniem (78)
- r) działalność organizacji członkowskich (94)

W 2023 roku prowadzono działania gospodarcze w obszarach:

- pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane (85.59)
- doradztwo związane z zarządzaniem (70.2)
- działalność związana z zatrudnieniem (78)

Dochód z działalności gospodarczej jest w całości przekazywany na działalność statutową. Działalność gospodarcza ma charakter pomocniczy lub uzupełniający względem działalności statutowej.

5. Czy zarząd lub rada fundacji w okresie sprawozdawczym podejmował uchwały (jeśli tak, to należy dołączyć odpisy wszystkich uchwał podjętych w okresie objętym sprawozdaniem)

W roku 2023 Zarząd Fundacji podjął następujące uchwały:

Uchwała Zarządu Fundacji nr 1/2023 z dnia 2 stycznia 2023 roku w sprawie zmiany przyjętych zasad rachunkowości.

Uchwała Zarządu Fundacji nr 2/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku w sprawie zmiany planu kont.

Uchwała Zarządu Fundacji nr 3/2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku w sprawie zmiany planu kont

Uchwała Zarządu Fundacji nr 4/2023 z dnia 30 czerwca 2023 roku w sprawie sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2022.

Uchwała Zarządu Fundacji nr 5/2023 z dnia 12 września 2023 roku w sprawie przyznania darowizny.

III. Informacja o wysokości uzyskanych przychodów

1. Łączna kwota uzyskanych przychodów (suma punktów a-c)	Kwota (w podziale na formy płatności)		Inne formy przychodu
	Przelew (dotyczy wszystkich rodzajów płatności bezgotówkowych)	Gotówka	Wartość innych form przychodu
	3 681 593,89		1 300,00
a. Przychody z działalności statutowej	3 634 370,39		1 300,00
b. Przychody z działalności gospodarczej	41 479,91		
c. Pozostałe przychody	5 743,59		
2. Informacja o źródłach przychodów			

a. Przychody z działalności odpłatnej w ramach celów statutowych	1 495,92		
b. Ze źródeł publicznych ogółem, w tym:	3 168 712,57		
- ze środków budżetu państwa	2 121 748,92		
- ze środków budżetu jednostek samorządu terytorialnego	1 046 963,65		
c. Ze spadków, zapisów			
d. Z darowizn	3 500,00		1 300,00
e. Z innych źródeł (wskazać jakich) –	bezzwrotna pomoc zagraniczna program Fimango 460 098,48 przychody finansowe 0,48 operacyjne 6 306,53		

3. Jeżeli prowadzono działalność gospodarczą

a. Dochód z prowadzonej działalności gospodarczej (<i>tj. przychody z działalności gospodarczej minus koszty działalności gospodarczej</i>)	1 525,03
b. Procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł	1,13%

IV. Informacja o poniesionych kosztach w okresie sprawozdawczym

Koszty fundacji ogółem	Kwota (w podziale na formy płatności)		Inne formy kosztów
	Przelew (dotyczy wszystkich rodzajów płatności bezgotówkowych)	Gotówka	Wartość poniesionych kosztów
	3 439 262,28	12 835,27	1 300,00
1. Koszty realizacji celów statutowych	3 336 363,58	11 391,69	1 300,00
2. Koszty administracyjne (<i>czynsze, opłaty pocztowe, telefoniczne itp.</i>)	72 764,90	1 443,58	
3. Koszty działalności gospodarczej	39 954,88		
4. Pozostałe koszty	178,92		

V. Informacja o zatrudnieniu i wynagrodzeniu

1. Liczba osób zatrudnionych w fundacji na podstawie stosunku pracy (wg zajmowanego stanowiska)	Członkowie zarządu: 2 osoby Kadra merytoryczna: 9 osób kadra finansowo-administracyjna: 2 osoby Razem: 13 osób
2. Liczba osób zatrudnionych wyłącznie w ramach działalności gospodarczej	Nie zatrudniamy nikogo wyłącznie do działalności gospodarczej
3. Łączna kwota wynagrodzeń (brutto) wypłaconych przez fundację w okresie sprawozdawczym (wraz z pochodnymi od wynagrodzeń)	1 154 652,86
a. Z tytułu umów o pracę (z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia, z wyodrębnieniem całości tych wynagrodzeń osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej)	wynagrodzenia: 937 233,28 nagrody: 0,00 premie i inne świadczenia: 0,00
b. Z tytułu umów cywilnoprawnych	217 419,58
c. Wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu i innym organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą (z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia)	Wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia - wynagrodzenia: 10 104,46 nagrody: 0,00 premie i inne świadczenia: 0,00 (kwota wynagrodzenie zarządu obejmuje prace merytoryczne w ramach działalności statutowej, gospodarczej i administracyjnej)

VI. Informacja o udzielonych przez fundację pożyczkach pieniężnych w okresie sprawozdawczym

1. Fundacja udzielała pożyczek pieniężnych (zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia pola TAK należy wypełnić rubryki 2-4)	NIE	X	TAK	
2. Wysokość udzielonych pożyczek pieniężnych	Nie dotyczy			
3. Wskazanie pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek pieniężnych	Nie dotyczy			
4. Statutowa podstawa udzielenia pożyczek pieniężnych (należy zacytować odpowiedni przepis statutu)	Nie dotyczy			

VII. Środki fundacji

1. Kwoty zgromadzone na rachunkach płatniczych, ze wskazaniem banku w przypadku rachunku bankowego *(należy podać dane na koniec roku sprawozdawczego)*

Środki pieniężne (stany kont na 31 grudnia 2023 roku) były lokowane w:

Bank mBank Oddział Warszawa

- konto złotówkowe dla programu SOWES (-) 52,03

- konto złotówkowe 2.067,23

BNP Paribas Bank Polska

- konto złotówkowe Fimango2022 14.894,71

- konto złotówkowe WOWES 474,47

VELO BANK

- konto złotówkowe (oszczędnościowe) 927,43

PEKAO S.A.

- konto złotówkowe główne 323.931,08

- konto złotówkowe dla programu Fimango2023 18.230,17

2. Kwoty zgromadzone na rachunkach płatniczych spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (SKOK) w przypadku rachunku członka SKOK *(należy podać dane na koniec roku sprawozdawczego)*

Nie dotyczy

3. Wysokość kwot zgromadzonych w gotówce *(należy podać dane na koniec roku sprawozdawczego)*

4.763,28

4. Wartość nabytych obligacji oraz wielkość objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek

Nie dotyczy

5. Dane o nabytych nieruchomościach, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie

Nie dotyczy

6. Nabyte pozostałe środki trwałe

Nie dotyczy

Aktywa

Zobowiązania

7. Dane o wartościach aktywów i zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy	1 053 359,83 – koniec roku 2022 449 107,87 – koniec roku 2023	892 923,29 – koniec roku 2022 59 174,99 – koniec roku 2023
--	--	---

VIII. Dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone - dotacje i zamówienia publiczne) oraz informacja o wyniku finansowym tej działalności¹

Zadania zlecone – dotacje - opisano w BLOKU II pkt 3.

IX. Informacja o rozliczeniach fundacji w okresie sprawozdawczym

1. Z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych

Zobowiązania Fundacji wobec Skarbu Państwa były regulowane w terminach ustawowych. W przypadku wystąpienia opóźnień naliczono stosowne odsetki. Zobowiązania wobec budżetu na dzień 31 grudnia 2023 wynosiły:

- składki ZUS: 411,72
- podatek dochodowy od osób prawnych: 185,00
- podatek dochodowy od osób fizycznych: 18,62

Razem zobowiązania na rzecz budżetu: 615,34

2. Informacja w sprawie składanych deklaracji podatkowych

Fundacja składa co miesiąc deklaracje VAT-7 oraz ZUS. Fundacja składa roczną deklarację CIT-8 wraz z wymaganymi załącznikami oraz PIT-4R. W przypadku rozliczeń ryczałtowych składane są rozliczenia PIT-8AR. Osobom fizycznym wystawiane są PIT-11.

¹ Dane powinny być spójne z danymi finansowymi podawanymi w części III pkt 2 lit. b.

X. Informacja, czy fundacja jest instytucją obowiązaną w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2022 r. poz. 593, z późn.zm.) – zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia odpowiedzi TAK należy wypełnić część XI.	NIE	X	TAK	
XI. Informacja o przyjęciu lub dokonaniu przez fundację płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane, wraz ze wskazaniem daty i kwoty operacji				
Nie dotyczy				
XII. Informacja o przeprowadzanych kontrolach w fundacji				
1. Informacja, czy w fundacji była przeprowadzona kontrola (zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia odpowiedzi TAK należy wypełnić rubrykę 2)	NIE		TAK	X
2. Wyniki przeprowadzonej kontroli w fundacji (pozytywne i negatywne wraz ze wskazaniem podmiotu przeprowadzającego kontrolę)				
<p>W dniach 23.08.2023 do 16.10.2023 roku kontrolerzy Izby Administracji Skarbowej w Warszawie przeprowadzili audyt projektu Siedlecki Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej. Wynik kontroli był pozytywny i potwierdził prawidłowość przeprowadzanych operacji.</p> <p>W dniach 24-26.05.2023 kontrolerzy Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej przeprowadzili kontrolę projektu Siedlecki Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Stowarzyszeniu Ośrodek Kultury i Aktywności Lokalnej w Krzesku oraz w Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Warszawa. Wynik kontroli był pozytywny i potwierdził prawidłowość przeprowadzanych operacji.</p>				

.....
podpisy członków zarządu fundacji*

.....
podpisy członków zarządu fundacji*

Warszawa, 31-12-2024
miejsowość, data

*podpisy członków zarządu fundacji zgodnie z zasadami reprezentacji określonymi w statucie fundacji